

Державний вищий навчальний заклад
«Донецький національний технічний університет»
Кафедра мовної підготовки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

_____ Леонід Бачурін

« _____ » _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК11 Вступ до фаху

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність: 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська))

Освітньо-професійна програма: 014.021 Англійська мова та зарубіжна література

Спеціалізація 014.021 Англійська мова та зарубіжна література

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни Вступ до фаху для здобувачів вищої освіти за предметною спеціальністю 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)), Освітньо-професійної програми: 014.021 Англійська мова та зарубіжна література. – 2024. – 10 с.

Розробник: Золотарьова О.В., к. пед.н., доц., доцент кафедри мовної підготовки.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри мовної підготовки
(назва кафедри)

Протокол № 1 від 05.01.2024 р.

Завідувач кафедри

“ _____ ” _____ 2024 р.

(підпис)

(Кабанець М.М.)

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Протокол № 1 від 19.01.2024 р.

“ _____ ” _____ 2024 р.

Голова

(підпис)

(Кабанець М.М.)

(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація

Форма навчання	Денна	Заочна
Статус	Обов'язкова	
Обсяг в кредитах ЄКТС	3	-
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом: в тому числі:	90	-
лекції:	32	-
практичні заняття:	-	-
лабораторні заняття:	-	-
семінари:	16	-
самостійна робота:	42	-
Форма підсумкового контролю	Іспит	
Дисципліну викладають	Викладач: Золотарьова Оксана Вікторівна https://donntu.edu.ua/kitaer/movna-pidgotovka контактний e-mail oksana.zolotarova@donntu.edu.ua	

Передумови для вивчення дисципліни: Вступ до фаху є професійно орієнтованою дисципліною, яка передбачає ознайомлення студентів зі змістом і специфікою обраної ними професії. Вивчення дисципліни «Вступ до фаху» сприяє адаптації студентів-першокурсників до умов навчання у вищому педагогічному закладі освіти, свідомому і активному їх включенню до самостійної навчальної діяльності, має забезпечити початкову підготовку до проходження педагогічної практики.

Програма курсу передбачає теоретичне та практичне опанування студентами основ педагогічної професії, розумінню основ педагогічної діяльності та етапів становлення вчителя-професіонала.

Курс «Вступ до фаху» тісно пов'язаний з курсами «Педагогіка», «Практика усного та писемного мовлення», «Світова література», «Інформаційно-комп'ютерні технології в освіті», «Історія України та української культури» та іншими.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є забезпечити загальну теоретичну підготовку студентів як основу їх майбутньої практичної діяльності, отже сформувати у майбутніх спеціалістів певну низку компетентностей (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, ФК – фахові компетентності), а саме:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

Програмні результати навчання.

РН1. Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН3. Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН6. Називає і пояснює принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН11. Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

3. Очікувані результати навчання

Після засвоєння курсу Вступ до фаху студенти повинні знати:

- загальні засади педагогічної професії, її мету, завдання, сутність та специфіку;
- структуру педагогічної діяльності та показники її ефективності;
- структуру сучасної української системи освіти та закони її функціонування;
- соціальне значення професії педагога;
- сутність педагогічних понять і термінів;
- алгоритми дій вчителя у різних педагогічних ситуаціях.

вміти:

- застосовувати теоретичні знання у практичних ситуаціях;
- вести ефективну професійну діяльність та професійно самореалізовуватися;
- володіти основами педагогічних та психологічних знань;
- сприймати, аналізувати, обробляти і використовувати професійну інформацію;
- володіти навичками педагогічної комунікації, основами ораторської та педагогічної

майстерності;

- застосовувати різні форми, методи та засоби навчання, діагностики та контролю;
- планувати та проектувати свою педагогічну діяльність.

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни є:

- екзамени – як засіб підсумкового семестрового контролю;
- стандартизовані тести – як засоби поточного контролю для перевірки засвоєння знань та умінь;
- індивідуальні та командні проекти – як засіб діагностики вміння працювати самостійно або в групі, а також діагностики творчих умінь та навичок;
- доповіді на семінарських заняттях як засіб перевірки самостійної роботи, роботи з професійною літературою та джерелами інформації, вміння аналізувати інформацію, критично мислити та формулювати думки;
- презентації результатів виконаних завдань (тези, доповіді, міні-презентації) – як засіб перевірки засвоєння навичок самостійної роботи з певним об'ємом інформації;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль відбувається під час семінарських занять. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю здійснюється у фронтальній, груповій, індивідуальній формах, перевірки виконання ситуативних завдань або вирішення певних задач, а також у моделюванні професійних ситуацій, тощо. Тестовий контроль проводиться на семінарських заняттях.

Семестровий контроль проводиться у формі іспиту в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни «Вступ до фаху», і в терміни, встановлені навчальним планом. Під час семестрового контролю враховуються результати усіх видів роботи відповідно до розподілу балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою:

Сем 1	Сем 2	Сем 3	Сем 4	Сем 5	Сем 6	Сем 7	Сем 8	Поточний контроль	Іспит	Максимальний бал
5	5	5	5	5	5	5	5	40	60	100
3	3	3	3	3	3	3	3	24		

Примітки: 1) Сем1, Сем2 і т.д - Семінарські роботи; 2) У чисельнику – максимальний бал, при своєчасному та правильному виконанні завдання, у знаменнику – мінімальний, при правильному, але несвоєчасному виконанні завдання.

Оцінювання знань студентів

При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за наступною шкалою:

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	екзамен
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Основні теми дисципліни

- Тема 1. Загальні засади педагогічної професії.
- Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності.
- Тема 3. Педагогічне спілкування.
- Тема 4. Середні загальноосвітні заклади України. Школотзнавство.
- Тема 5. Інклюзивна освіта.
- Тема 6. Навчання як керування учбовою діяльністю школяра.
- Тема 7. Учіння як процес набування індивідуального досвіду.
- Тема 8. Загальні основи педагогічної психології.
- Тема 9. Психологічні аспекти навчання та виховання.
- Тема 10. Педагогічна діяльність та особистість вчителя.
- Тема 11. Педагогічна культура та педагогічна етика.
- Тема 12. Професійний саморозвиток майбутнього педагога.
- Тема 13. Вища педагогічна освіта в Україні. Освітньо-кваліфікаційні рівні.
- Тема 14. Особливості роботи вчителя англійської мови та зарубіжної літератури.
- Тема 15. Педагогічна творчість.
- Тема 16. Педагогічна практика майбутніх вчителів.

6.2. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1	Стили діяльності педагога. Професійний імідж педагога.	2	-
2	Вищий педагогічний навчальний заклад і організація навчально-виховного процесу в ньому.	2	-
3	Сучасна система підготовки вчителя. Види навчально-пізнавальної діяльності.	2	-
4	Наочність, технічні засоби та сучасні технології у процесі навчання.	2	-
5	Учбова діяльність школярів, її компоненти та оцінювання.	2	-
6	Напрямки самовдосконалення педагога. Формування особистісних якостей вчителя.	2	-
7	Особливості функціонування середнього загальноосвітнього закладу.	2	-
8	Вчитель як організатор ефективного педагогічного процесу.	2	-
Усього годин		16	-

6.3. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачено

6.4 . Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1	Українська педагогічна думка у історичному контексті. Розвиток української національної школи. Знайомство з українською педагогічною спадщиною (Х.Д. Алчевська, Т.Г. Лубенець, С.В. Васильченко, А.С. Макаренко, В.О. Сухомлинський). Підготовка доповіді.	3	-
2	Модель особистості педагога-професіонала.	3	-
3	Вивчення Державних освітніх стандартів та Державних стандартів загальної середньої освіти.	3	-
4	Аналіз Закону України «Про освіту».	3	-
5	Аналіз Закону України «Про вищу освіту».	3	-
6	Аналіз Закону України «Про загальну середню освіту».	3	-
7	Аналіз Положення про загальноосвітній навчальний заклад. Школознавство у працях українських педагогів.	3	-

8	Знайомство з педагогічною спадщиною українського педагога В.О. Сухомлинського. Аналіз обраних творів. Складання тез за одним з педагогічних творів.	3	-
9	Робота з обраними розділами навчального посібника Степанова О.М. Педагогічна психологія.	3	-
10	Робота з обраними розділами навчального посібника Хоружої Л.Л. «Етичний розвиток педагога».	3	-
11	Робота з обраними розділами навчального посібника Малахова В. «Етика спілкування».	2	-
12	Інклюзивна освіта в Україні. Її	2	-
13	Знайомство з сайтом Міністерства освіти та науки України та зі спеціальними Інтернет ресурсами для освітян.	2	-
14	Права та обов'язки педагогічних працівників загальноосвітнього навчального закладу.	2	-
15	Знайомство з основною документацією вчителя. Навчальні програми та навчальні плани. Професійне портфоліо педагога.	2	-
16	Підготовка до підсумкового (семестрового) контролю.	2	-
Усього годин		42	-

6.5. Індивідуальні та/або групові завдання

Навчальним планом не передбачено

7. Література

7.1. Основна

1. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії : Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2010. – 200 с.
2. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії : Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2009. – 168 с.

7.2. Допоміжна

1. Бути вчителем: навчально-методичний посібник з курсу "Вступ до спеціальності" / укладач О.В. Більська. – Вінниця: ТД "Едельвейс и К", 2012. – 296 с.
2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація : навч. посібн. – К.: Академвидав, 2006. – 256 с.
3. Волкова Н. В. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. – К.: ВЦ "Академія", 2006.
4. Гузій Н.В. Основи педагогічного професіоналізму: навч. посібник / Н.В. Гузій. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2004.
5. Довга Т. Я. Імідж сучасного вчителя: Навчально-методичний посібник / Т. Я. Довга. – Кіровоград: ПП "Ексклюзив-Систем", 2014. – 144 с.
6. Закон України «Про освіту». від 05.09.2017 № 2145-VIII (Чинний). Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/article/294010> [станом на 04.02.2021]
7. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (Чинний). [Режим доступу]: <https://ips.ligazakon.net/document/T141556?an=1> [станом на 04.02.2021]

8. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020). [Режим доступу]: <http://osvita.ua/legislation/law/2232/> [станом на 04.02.2021]
9. Ковальова І. Педагогічна іміджологія: сутність, етимологія, шляхи креативного використання у сучасному вищому навчальному закладі / І.Ковальова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/1582>
10. Корчак Я. Як любити дитину / Пер. з польськ. О. Замойська. – Х.: Клуб сімейного дозвілля, 2016. – 207 с.
11. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії. Вступ до спеціальності : Навчальний посібник. - К.– Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
12. Малахов В. Етика спілкування : Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2006. – 400 с.
13. Москалець В.П. Психологічне обґрунтування української національної школи. –Львів: Світ, 1994. – 120 с.
14. Педагогічна психологія: навчальний посібник для студ. пед ін-тів / Під ред. Л.М. Проколієнко, Д.Ф. Ніколенка. — Київ: Вища школа, 1991. — 183 с.
15. Портфоліо педагога / Укладач І. Т. Соколянська – Х. : Вид. група "Основа", 2013. – 224 с. (Серія "Адміністратору школи").
16. Професійно-методична підготовка майбутнього вчителя іноземної мови у закладі: навчально-методичний посібник / За заг. ред. І.В. Самойлюкевич. Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2018. 152 с.
17. Психологічний словник / за ред. В.І. Войтка. – К.: Вища школа, 1982.
18. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка: Навч. посібник. / М. Г. Стельмахович. – К.: ІЗМН, 1997. – 232 с.
19. Степанов О.М. Педагогічна психологія : Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2011. – 416 с.
20. Сухомлинський В.О Сто порад учителю. – К.: Радянська школа, 1988. – 304 с.
21. Серце віддаю дітям / В.О. Сухомлинський. – Київ: Радянська школа, 1974. – 288 с.
22. Тофтул М.Г. Сучасний словник з етики : Словник. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім.І.Франка, 2014. – 416 с. Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/11783/1/%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BAa-1.pdf>
23. Туріщева Л.В., Мушинський В.П. Психологічний портрет учителя. – Х.: Основа, 2005. – 185 с.
24. Фіцула М.М. Педагогіка : Навчальний посібник. – К. : Академвидав, 2009. – 560 с.
25. Хоружа Л.Л. Етичний розвиток педагога : Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2012. – 205 с.
26. Український педагогічний енциклопедичний словник / Укл. С. Гончаренко. — Вид. 2-ге, допов. й випр. — Рівне: Волинські обереги, 2011. — 519 с.
27. Шевців З.М. Основи інклюзивної педагогіки : підручник. Видання 2-ге, випр., доп.. Львів : «Новий світ – 2000», 2019. – 264 с.

7.3. Методична

1. Методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи студентів з дисципліни «Вступ до фаху» для студентів усіх форм навчання спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)), освітньої програми 014.021 Англійська мова і література [Електронний ресурс] / укладачі: Золотарьова О.В., Кабанець М.М., Піскурська Г.В., Попова О.В., Скирда А.Є. – Луцьк : ДонНТУ, 2022. – 47 с. – Режим доступу : ea.donntu.edu.ua/jspui/handle/123456789/34920

8. Інформаційні ресурси:

1. Освіта в Україні та за кордоном. URL: <http://osvita.ua>
2. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>

3. Український центр оцінювання якості освіти. URL: <https://testportal.gov.ua>
4. Голос України : газета Верховної Ради України. URL: www.golos.com.ua
5. Педагогічний музей України. URL: <http://pmu.in.ua/books/>
6. На урок : Освітній портал для вчителів. URL: <https://naurok.com.ua>
7. Педагогічна преса – все про освіту в Україні. URL: <https://pedpresa.com.ua/>
8. Репозитарій шкільних підручників України. URL: <https://pidruchnyk.com.ua/>
9. Видавництво «Ранок». URL: <https://www.ranok.com.ua/>
10. Мала Академія наук України. URL: <http://man.gov.ua/ua>
11. Englishtips – все для вчителя англійської мови. URL: <http://englishtips.org>
12. Методичний портал. URL: <http://metodportal.net>
13. Педрада : портал освітян України. URL: <https://www.pedrada.com.ua/>
14. Нова українська школа (НУШ). URL: <https://nus.org.ua/>

Затверджено